

Sunndal kommune
Postboks 94
6601 SUNNDALSØRA

Avslag på søknad om forlenga skadefellingsløyve på jerv i Sunndal kommune

Fylkesmannen viser til søknad den 26.08.2016 frå Sunndal kommune om forlenging av skadefellingsløyve på jerv. Søknaden vart fremma per telefon v/ skogbruksrådgivar Tarald Thorshov. Søknaden vart ettersendt per e-post same ettermiddag.

Med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd bokstav b) og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 13, avslår Fylkesmannen i Møre og Romsdal søknad frå Sunndal kommune om forlenging av skadefellingsløyve på jerv. Fylkesmannen har lagt særleg vekt på at området er jerveprioritert område i forvaltningsplanen, og at det finst anna tilfredsstillande alternativ til felling for å hindre vidare skade. Vedtaket vart formidla på telefon til Sunndal kommune 26. august kl. 14.15.

Bakgrunn

Søknaden er fremma på bakgrunn av tre nye kadaverfunn i beiteområdet 25. august. Skademønsteret er vist til å vere det same som føregåande. To av kadavera var ca ei veke gamle, medan eitt var dagferskt. Det er starta tidlegsanking i området, der om lag halve buskapen er sankt inn. Det vert vist til at den siste halvparten av buskapen er seinare å få inn. På det utvida fellingsløyvet har 1-2 jegarar vore ute. Kommunen viser til at det ville vere greitt for neste års beitesesong å få felt jerven.

I følgje Rovbase, er det sidan 1. august dokumentert og antatt jerveskade på 11 lam og 1 søye i beitelagsområdet. Etter at det forlenga fellingsløyvet gjekk ut ved midnatt 24. august, har Statens naturoppsyn vurdert 2 av 3 innmeldte kadaver med følgjande konklusjon: 1 lam *antatt* drepe av jerv og 1 lam *usikker* drepe av jerv.

Juridisk grunnlag

Det rettslege grunnlaget for avgjerda er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 andre ledd bokstav b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskrifta) § 13, jfr §§ 1 og 13.

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

“Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk

(...)

b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,

(...)

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.(...)”

Rovviltforskrifta § 9 (Fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):

”Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a. områdets betydning som beitemark
- b. skadenes omfang og utvikling
- c. potensialet for fremtidige skader
- d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.”

Rovviltnemnda i region 6 har i vedtak av 26. mai d.å. fastsett ein kvote på 5 betinga skadefellingsløyve på jerv i region 6 (Sør- og Nord-Trøndelag, samt Møre og Romsdal) frå 1. juni 2016 – 15. februar 2017. I vedtaket står det mellom anna følgjande om skadefelling av jerv: «Bestanden ligger over bestandsmålet per i dag. Terskelen for skadefelling bør være lav i områder som har oppfylt bestandsmålet i henhold til forvaltningsplanen. I områder uten mål om yngling av jerv skal terskelen for å få skadefellingstillatelse være spesielt lav.»

Fylkesmannen si vurdering

Etter naturmangfaldlova § 5 er det eit mål at artane og deira genetiske mangfald skal bli ivaretatt på lang sikt og at artane skal kunne førekome i levedyktige bestandar i sine naturlege utbreiingsområde. Tiltak etter naturmangfaldlova skal likevel vegast opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. Naturmangfaldlova § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskrifta og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 6.

Etter naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8 til 12 leggst til grunn som retningslinjer ved offentlig myndighetsutøving. Offentlige vedtak som kan påverke naturmangfaldet skal så langt det er rimeleg vere tufta på vitenskapleg kunnskap om artar sin bestandssituasjon samt effekt av påverknad, jf § 8. Det nasjonale bestandsmålet for jerv er i rovviltforskrifta § 3 fastsatt til 39 årlege ynglingar. Bestandsmålet er vidare fordelt på fem av åtte forvaltningsregionar for rovvilt, jf. rovviltforskrifta § 4. I rovviltregion 6 er det mål om 10 årlege ynglingar. Dei fylkesvise bestandsmåla går fram av forvaltningsplanen, og er i Møre og Romsdal på 3 tre årlege ynglingar i Sunndalsfjella og Reinheimen. Førebelse tal frå

Rovbase viser at det hittil i år er påvist 11 ynglingar av jerv i region 6. Tre av ynglingane er registrert i Møre og Romsdal, alle innafor området som er definert som yngelområde for jerv. Bestandsmålet både for rovviltregionen og for fylket er nådd. Det er ikkje gjort hiuttak i Møre og Romsdal i 2016, og det blei ikkje felt jerv under lisensjakta 2016/2017. Då vedtaket ikkje inneberer felling, blir det ikkje gjort nærare vurderingar etter naturmangfaldlova.

Skadefelling er eit verkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjonar som kan oppstå, og skal berre setjast i verk dersom det ikkje fins anna tilfredsstillande løysing. Løyve til skadefelling skal rettast mot bestemte individ, er knytt til bestemte skadesituasjonar, og skal avgrensast i tid og rom. Skadefelling kan ikkje nyttast som eit bestandsregulerande tiltak.

Etter rovviltforliket punkt 2.2.19 skal soneinndelinga forvaltast tydeleg. Dette er klårgjort i brev av 28. april 2014 frå klima- og miljøministeren til fylkesmennene og rovviltnemndene og i brev av 21. mai 2014 frå Klima- og miljødepartementet (KLD) og Landbruks- og matdepartementet (LMD) til rovviltnemndene, med kopi til fylkesmennene. I område som i forvaltningsplanen er definert som yngleområde for rovvilt skal terskelen for skadefelling vere høg. I rovviltprioriterte område skal beitenæringa tilpasse drifta til at det skal vere rovvilt i området.

Det følgjer av rovviltforskrifta § 9, at Fylkesmannen skal vurdere den konkrete situasjonen opp mot følgjande fire kriterium; området sin verdi som beitemark, omfang og utvikling av skadene, potensialet for framtidige skader, og moglegheiter for å gjennomføre førebyggjande tiltak. I brev av 9. juli 2014 har klima- og miljøministeren gjeve nærare føringar for vurdering av vilkår for skadefelling, og omgrepet skadepotensiale.

I følgje tal frå organisert beitebruk (OBB) vert det årleg sleppt meir enn 400 sau og lam på utmarksbeite i Sunndal beitelag - Grøvdalen øst. Verdien av beitemarka er vurdert å vere høg. Jerveskadene i år har skjedd i eit beiteområde med årvisse tap av sau til jerv. Erfaringsmessig aukar tapet av sau og lam til jerv utover i august og september. Det er såleis framleis potensiale for ytterlegare jerveskade i beitesesongen. Det er nyleg funne kadaver i området der jerv er påvist som skadevaldar.

Soneinndelinga mellom jerveprioriterte og beiteprioriterte område skal forvaltast tydeleg, og det skal vere ein høg terskel for å gje skadefellingsløyve i jerveprioriterte område. Tidleg nedsanking av sauer i prioriterte jerveområde er eit tapsreduserande verkemiddel som klima- og miljøministeren no har fokus på, jf. oppdragsbrev av 20. juni 2016 til rovviltnemndene.

Det aktuelle beiteområdet ligg innafor jerveprioritert område, der ein skal prioritere å setje inn førebyggjande tiltak. Tidleg nedsanking er eit verkemiddel som er effektivt for å hindre vidare skade, og som kan iverksettast når det nærmar seg slutten av beitesesongen. Det er alt iverksett sanking i beiteområdet, og halve buskapen er sankt. Fylkesmannen legg til grunn at det fins tilfredsstillande alternativ til felling, for å hindre vidare skade ved å sanke ned resten av buskapen. Vilkåra i rovviltforskrifta § 9 for å gje skadefellingsløyve er ikkje til

stades. Det vert sett av ei økonomisk ramme på 40.000,- over FKT-midlane, for å leige inn hjelp til å gjennomføre sanking no.

Vedtak

Ut frå vurderingane ovanfor og med heimel i naturmangfaldlova § 18 første ledd b) og § 77; jf. §§ 1, 3, 9 og 13 i rovviltforskrifta av 18.03. 2005, avslår Fylkesmannen søknaden frå Sunndal kommune om forlenging av skadefellingsløyvet på jerv. Fylkesmannen set av inntil kr. 40.000,- av dei førebyggjande og konfliktdempande tiltaksmidla til leige av sankehjelp.

Klage

Dette vedtaket kan påklagast innan 3 veker etter at melding om vedtaket er motteke eller gjort tilgjengeleg i Miljøvedtaksregisteret; jf. forvaltningslova kap. IV, §§ 28 og 29. Ei eventuell klage bør grunngivast og skal stilast til Miljødirektoratet, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim, men sendast til Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Postboks 2520, 6404 Molde.

Alle vedtak som gjeld felling av freda rovvilt blir gjort tilgjengeleg på www.miljovedtak.no. Ein kvar kan fortløpande følgje med på vedtak som gjeld felling av freda rovvilt, ved å abonnere på vedtaka (e-postvarsling).

Med helsing

Ola Betten (e.f.)
fagansvarleg

Astrid Buset

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi:

Rovviltnemnda i region 6 v/ Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 5672	7734	STEINKJER
Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal